

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 2 3

91. ARGANG

15. DESEMBER

1 9 7 9

Gledelig Jul til hele verden!

Og han har bodd blant menneskene!

Av Peter Schindler

vesen, Demiurgen (skaperånden) — men at begge disse vesener var Gud langt underlegne og blott hans skapninger og tjenere.

Apostlen går inn på deres ide og billiger den i grunnen, fordi dens gudsbilde var så høyt hevet over mytologiens groteske og ofte komiske gudeverden med guder og gudinner, befengt med menneskelige skrøpeligheter og laster. Johannes ønsker utelukkende å *korrigere* mysteriedyrkerens ide på de punkter, hvor den er mangelfull. Han peker på, at *Logos*, gjennom hvem Gud taler, ikke er et senere, et *skapt* vesen, som Gud sender ned med et budskap til oss — men at han er evig og alltid fra første ferd har vært hos Gud — ja, at han selv er Gud: Gud er sin egen Logos!

Johannes retter også den misforståelse, at demiurgen skulle være et annet vesen enn Logos — de to er en og samme person; som Gud selv er sin egen Logos, er han også sin egen demiurg. Der er nok personsforskjell mellom guddommen og meddeleren og skaperen fra Gud — men ikke vesensforskjell: Logos-demiurgen — hvormed han mener Guds evige, enbårne sønn, Kristus — er ikke *en* og den samme som Gud far men *ett* og det samme som faderen: «Gud av Gud, lys av lys, virkelig Gud av den sanne Gud og vesen — ett med faderen,» som vi egentlig sier i vår trosbekjennelse.

Og så går Johannes fra teologien over til historien, fra evig ånd over til jordisk håndgripelighet. Han forteller kort om forløperen, Johannes Døperen, som ikke selv var lyset fra himlen, men blott et vitne om ham, at nå var lyset ved å komme — og så melder han, at lyset *er* kommet, Logos *er* blitt kjøtt og blod og har ferdes imellom oss, hvilket «*vi*», hans

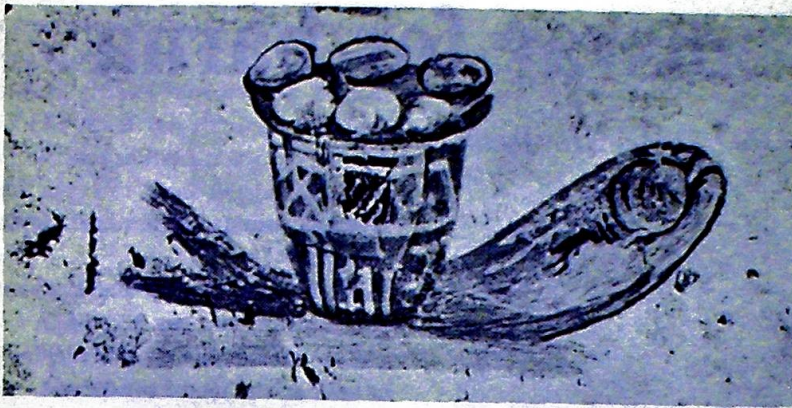
apostler er vitner om. For vi har i Jesus sett Guds enbårnes evige herlighet, arvet fra faderen, avspeilet. Og *denne* tro gjør oss til Guds barn, ved *den* ble vi overnaturlige vesener, «født av Gud»!

Slik lød en julepreken i Lilleasia for konvertitter og utenforstående omkring år 100 fra den lengst levende apostels lepper. Og det er ikke så lite mer lys fra Gud i den, enn i meget moderne juletale, hvis lys er gjort av stearin, og som ingen «herlighet som den enbårnes fra faderen» ser bak det rørende spebarn i en idyllisk krybbe.

Johannes teologiske julepreken kaster lys over mange sider av kristendommen, men i sin klimækk: Logos ble kjøtt, over en grunnsannhet i kirken en grunntanke i Guds rike — og la oss så i år nøye oss med den.

Mange mennesker synes (og sier), at vi katolikker tar så *håndfast* på vår religion, og de finner, at det er noe massivt over den katolske religion. Og det har de rett i: Er det ikke legemløse ånder til for Guds trone, som sendes med bebudelse til Maria og med julegave til hyrdene, så har pappengler ingen interesse for oss. Stemning, som ikke hviler på realitet, forhåpninger, som ikke hviler på virkelighet, har ingen interesse for oss. Er ordet ikke blitt kjøtt, har julen ingen interesse for oss. Vi bryr oss ikke om å sitte å bli beveget over å høre, lese eller synge, hvis vi *ikke* er

absolutt sikre på, at det som høres eller leses, er *absolutt sant*. Så får det trøste og forbedre oss eller la være, men *sant* må det være! Vi er ikke interesserte i å *føle* våre synder forlatt; vi fordrer å få våre synders forlatelse. Vi kan ikke nøye oss med å komme Gud nær i tanke og følelse; vi vil motta ham håndgripelig, organisk bli til ett med ham. Vi vil ikke nøye oss med et minne og en bok. Vi vil ha realiteter: en kirke og en pave, sakramenter og ufeilbarlighet. Vi kan ikke bygge vårt kristenliv på å spekulere på Gud eller synge om Gud eller lenges etter Gud eller blott be til Gud eller høre om Gud. — Vi vil ha en gudsdyrkelse, som er håndgripelig, så *alle* våre fem sanser tas i bruk av den, så både sjel og legeme kommer på kne for den Høyeste, og hvor vi ikke blott oppnår en *åndelig gudsfornemmelse*, men kommer i håndgripelig Guds-kontakt!

Slik er vi innstilte som katolikker — det har de andre ganske rett i: Og massivt, som vi håndfast og massivt tror, at Jesus er født av en kvinne uten jordisk mann, at han har gått på vannet uten å synke og har forvandlet riktig vann til riktig vin; at han har oppvakt stendøde, så de ble spill-levende, kurert sykdommer ved sitt blotte ord og utdrevet riktige djevler... og at han selv er død, som Adam og vi alle dør, men er blitt riktig levende, så han kunne røres ved og spise mat og gå og tale...

Overfor denne tro kommer man — foruten med en del floskler og fraser som, «tyrkertro», «dogmetilbedelse» og «sakramentsmagi», som intet sier, fordi de ikke er tenkt, men blott gjen-

tatt — kommer man med en fast innvending, der er tenkt, og som ved første øyekast synes å være til Guds aller største ære, — men som er uriktig og mangelfull.

Man sier oss, at vårt Gudsbegrep er totalt misforstått. Vi taler om Gud som om han var en *person* (ja vi sier far til ham og om ham) og vi tenker om ham ut i fra oss selv blott mange

millioner ganger større og mere sublimt (ja det er riktig!), og vi behandler Gud, som om han besatt *våre* egenskaper. (Ja vi ber ham om noe og sier pent takk, bringer ham ofre, gjør ham unnskyldning, gir ham gaver og venter at han reagerer, som vi selv gjør det i alle disse forhold.)

Men det må vi ikke, sier man oss. For Gud er så uendelig høyt hevet over skapningen, ja selv over sin høyeste skapning, at vi slett ikke kan bruke de samme begreper og uttrykk om Gud og om oss mennesker. Sier vi «god», «kjærlig», «rettferdig», så er det bare en liten bit av en egenskap. Gud har milliarder av millioners større format. Vi er så små, at vi slett ikke kan danne oss et noenlunde rimelig bilde av Gud. Og alt, hva vi gjør, er så gjennomsyret av synd, at *intet* av det kan behage Gud. Vi er

(Forts. s. 15)

Kollektivt ansvar for barna

Av Egil Magne Hovdenak

Enn om barna i Barneåret vendte seg til alle kommunestyrene, alle nasjonalforsamlingene, alle FN-organ og alle forhandlingsdelegasjoner og utredningskomitéer i verden og spurte: Er det noen av dere som vil være *våre* representanter?

Kanskje det kunne få noen av dem som har makt og myndighet til å tenke: Er ikke *vi* foreldre? Skulle ikke *vi* være barnas representanter? Må ikke *vi* handle til barnas beste?

De voksnes ansvar

Barns oppvekstvilkår og levestandard i verden stiller den voksne generasjon til ansvar. Hvor har vi sviktet? Hva må vi gjøre for å sikre barna de vilkår de har rettmessig krav på?

Det er et mørkt bilde som møter oss når vi forsøker å sette oss inn i barnas situasjon. Men det er vår oppgave å gjøre bildet lysere. Dersom

mødre og fedre over hele verden var enige om å ta i bruk sin makt i fellesskap ...

Dersom de satte sin rolle som foreldre over alle andre roller i yrke og samfunnsliv ...

Dersom de satte barnas velferd og livslykke som det fremste målet og sin viktigste livsoppgave ...

Dersom de husket dette i all sin gjerning og handlet etter det — i heimen, i kommunestyret, i nasjonalforlinga, i internasjonale forsamlinger ...

Da ville foreldrene ha *makt* til å gi barna tryggere kår.

Foreldre elsker barna sine og vil dem vel. Da er det underlig at vi ikke har maktet å sikre barnas rettigheter på en bedre måte. Det er merkelig at vi ikke i det minste har klart å dekke barnas grunnbehov — behovet for mat, klær, bosted, helse, skole.

Hvorfor mangler så mange barn det nødvendige til livsopphold? Hvorfor

lever så mange barn i nød, frykt og utrygghet?

Hvorfor blir barna utnyttet i arbeid som andre tjener seg rike på?

Kan det komme av at foreldre ikke er solidariske med hverandre?

Tenker vi bare på våre egne barn?

Vi kan ikke skape trygghet for *våre* barn i ei utrygg verden. Vi må bidra til å gjøre verden tryggere for alle.

Barnas rett

Det fins 1,5 milliarder barn i verden. For noen av dem er spørsmålet: — Hvor skal vi leike?

Det er barn som leiker i rike overflodssamfunn der menneskelige behov som trygge leikeplasser er blitt fortrengt, f.eks. av bilens behov for gategrunn, garasje- og parkeringsplasser. Det er vokst opp tette bysamfunn og

industristeder uten at planleggerne har tenkt på barnas behov. Trafikken er blitt en trussel mot barnas liv. Familier blir stuet inn i trange bosteder i høghus uten mulighet for barna til å utfolde seg. For disse barna blir dette et viktig spørsmål: Hvor skal vi leike?

For andre barn er spørsmålet: Hvor skal vi leve?

Det fins millioner av barn som må spørre slik. Vi finner dem i slummen, sovende på gatene. Vi finner dem i overfylte barneheimar, hungrende etter menneskelig kontakt. Vi finner dem i flyktningleirene, der de venter på at noen skal ha hjertelag til å ta imot dem.

Spørsmålet om leikeplasser lyder som et luksusproblem når du står overfor et barn som spør: Hvor skal vi leve?

For mange barn er spørsmålet: Skal vi overleve?

Hver dag dør 80 — 90 tusen barn av sult og mangelsjukdommer. 30 millioner barn i året dør fordi de voksne ikke makter å gi dem det de trenger. Det er ikke *våre* barn — eller er det likevel det? Står ikke vi, som foreldre, solidarisk til ansvar for de kår vi byr barna i verden?

Det ukuelige ansvar

Jeg har møtt dem i slummen i Calcutta, på landsbygdene i Bangladesh, i Kenya, Tanzania, Algerie, Tunis og Marokko. Denne tanken slo meg: Verden må ha god råd som kan sløse slik med menneskeliv. Hvor er respekten for menneskeliv og menneskeverd som vi snakker så mye om?

Jeg må beundre slumboerne i Calcutta — mennesker som bodde i gatene og ikke eide noe. De viste meg storheten i det enkle lille mennesket som makter å bevare sin menneskelighet selv i fornedring og fattigdom.

De samlet seg rundt vannpostene på fortauet. Der vasket de klærne sine og dusjet seg selv. De forsøkte å holde seg reine og ordentlige — i en ukuelig trang til å bevare sin menneskelige verdighet.

I de usleste slumstrøkene møtte vi

barn og unge på veg fra skolen. Jentene gikk i fine, fargerike sarier og guttene i kvite skjorter. Vi så dem bøye seg og smyge inn i skur av kassebord og bølgeblikk. Der måtte de bo. Men de hadde ikke gitt opp.

Ute på ei veldig søppelfylling utafor Calcutta lå støvskya som en dis over heile området. Store lastebiler tømte lastene sine, som fattige familier kastet seg over for å grave etter ting de kunne spise eller bruke eller selge. Små nakne barn grov omkring i konkurranse med griser, kråker og kyr.

Men denne søppelplassen skulle jennes ut og bli til tomter for de heimløse. De skulle få materialer til et lite hus og plass til en liten hage der de kunne dyrke sin egen mat.

Vi besøkte et gammelt hus de holdt på å innrede til helse- og sosialsenter for slumboerne. Barna gjorde arbeidet selv. Noen var i ferd med å mure og pusse. Noen snekret på sine egne skolebenker. Flere steder i byen var det satt i gang «fortausskoler». Unge indiske studenter fikk litt betaling for å undervise barna som bodde på gatene. Midt i trafikken satt de med de små tavlene sine. De så ikke ut til å ha noe problem med å konsentrere seg. De hadde ingen heim å gå til. De hadde ingen skolebygning. Undervisning skulle de ha likevel.

Vi klartret opp ei smal trapp over en butikk. Der fant vi en handarbeidsklasse i arbeid. Jentene møtte oss med tillitsfulle smil og viste fram arbeidene sine — med stolthet. Alle disse tiltaka var satt i verk av Olav Hodne og de indiske medarbeiderne hans.

Når jeg kunne forlate slummen i Calcutta uten å kjenne meg nedbrutt, var det fordi jeg hadde opplevd disse lysglimtene i all elendigheten. Jeg hadde møtt mennesker som ikke lot seg knekke.

(forts. neste side)

Trang til selvrespekt

Jeg har møtt de små skopusserne og bærerne i Dacca, Bangladesh. Med ukuelig mot og breie smil går de inn for å tjene til sitt og familiens livsopphold. Mange blir sendt inn til byen fra landdistriktene fordi foreldrene er for fattige til å forsørge dem. Små gutter på 10—12 år skal klare seg selv i storbyen. Noen sender penger heim til foreldrene. Du kan merke stoltheten hos dem som klarer seg. De har ansvar for en familie.

Det er startet skoler for dem — «gateguttskolen», eller «UNICEF-skolen», som en liten fyr på byen svarte da jeg spurte om han gikk på skolen. Der får de et par timers undervisning om dagen. Resten av tida må de arbeide. De får litt boklig undervisning og noe opplæring i praktiske ting som snekring, søm, mekanikk, elektrisitet osv. De får et skikkelig måltid mat om dagen. Det må de betale litt for av det de tjener. Det styrker selvrespekten. Noen kan sove der også. De ruller ut stråmattene sine på sementgolvet og setter skopussekassene ved siden av. De ligger trangt, men de har et sted å holde til.

Disse barna har personlige kvaliteter verden har bruk for. Men verden lar dem gå til spille. Hva om de fikk muligheter til å utvikle evnene sine? Vi har bruk for dem.

Hunger etter kontakt

I en barneheim i Dacca bor 500 foreldreløse barn. De får undervisning, men liten mulighet til lek og aktivitet. De sover på trebrisker uten madrass og knapt nok et teppe å dekke seg med. Menneskelig varme opplever de lite av. Du merker hungeren etter kontakt når du kommer inn der. Du merker glede når du bare kaster litt ball med dem.

I en mindre by hadde en frivillig organisasjon innredd et gammelt lagerskur til barneheim. I et stort bølgeblikkskur lå 300 barn strødd på lange barmbusbrisker. Barna hang rundt oss og holdt oss i hendene og ville ikke slippe da vi måtte dra. Det

(forts. side 14)

Bygg broer som kan forene ikke murer som vil adskille

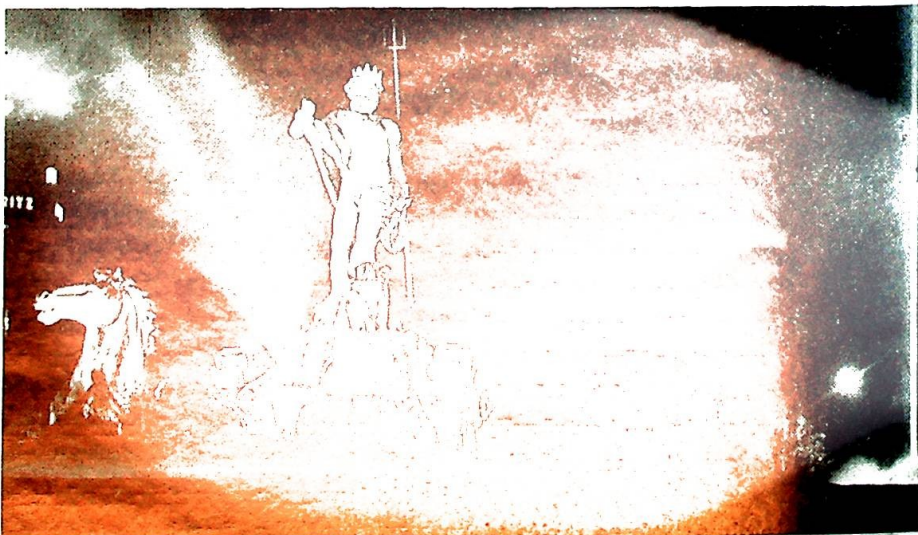
Under sitt opphold i Irland talte pave Johannes Paul en dag til en innbudt forsamling av journalister og representanter for massemedia.

dere til æresgjester i millioner av hjem rundt om i hele verden.

Hvor i verden lydene av radio eller TV kan høres, eller de bilder dere tar blir sett, eller de linjer, som dere skriver kanskje leses, *der er deres neste!* Der finnes et menneske, som dere skal elske, noen som helt igjennom trenger dere og deres arbeide, selvom det kanskje må skje på bekostning av deres nattesøvn eller engang i blant et måltid mat. Dere er instrumentet gjennom hvilket *den* person og millioner av andre ses i større perspektiv og hjelpes til å bli et bedre medlem av verdenssamfunnet, en virkelig neste for andre.

Deres arbeide gjør dere gjennom hele sin bakgrunn til tjenere; villige tjenere i samfunnet. Mange av verdenssamfunnets medlemmer skiller seg fra dere i politiske synspunkter, i materielle forventninger, i religiøse overbevisninger eller i moralsk oppførsel. Som gode formidlere bør dere tjene dem alle sammen akkurat på samme måte med kjærlighet og sann-

het. Som gode formidlere må dere bygge *broer* for å forene ikke *mure* til å *skille*. Som gode formidlere skal dere arbeide ut fra den overbevisning at kjærlighet og tjeneste for nesten er den viktigste funksjon i deres liv.

Alt, hva dere gjør vil således bli til samfunnets gode. De vil nære det på sannhetens grunnvoll. De vil vekke dets samvittighet og tjene det som dets fredsmegler. Dere skal strebe etter samfunns-idealer, som kan få mennesker til å gjøre deres ytterste for å rekke etter et livsmønster og en oppførsel, som peker hen på det verdifulle i den menneskelige verdighet.

Dere skal inspirere samfunnet, virkelig brenne for dets idealer, stimulere dets fantasi; skulle det bli nødvendig så gjør narr av det for å få det beste ut av det; det menneskelige beste, det beste i det kristne ideal. De skal hverken la dere overtale av noe som helst eller la dere binde av noen som kan skje forsøker å få dere til å avholde dere fra å gå opp i deres arbeide i tjeneste for dem som ikke alene er deres neste men deres *brødre og søstre i Guds familie*, han som er vår alles far.

Kanskje ser dere på dere selv som hårdhuede realister, og jeg er helt klar over den virkelighet, som dere sommetider stilles ansikt til ansikt med. OK, det er pavens budskap til dere. Det er absolutt ikke småting, som han snakker om, det er *en utfordring* til dere.

Det han krever av dere er, at det dere skal bygge *her* i det irske samfunn og i verden ute omkring, er ikke mindre enn Guds Rike av kjærlighet og fred.

Jeg takker dere alle hjerteligst for den jobb dere har hatt med å dekke mitt besøk her. Bring min takk og mine kjærligste tanker til deres familier, idet jeg ber for dere og for dem på den vakre måte som irene bruker å gjøre det på: «Må Gud holde dere i sin hule hånd. Må han bevare dere og alle deres kjære i sin fred.»

L'Osservatore Romano

Åpningstider i desember:

3.12— 8.12: Kl. 9—17

10.12—21.12: Kl. 9—18

LØRDAGER: Kl. 9—15

STENGT MELLOM JUL OG NYTTÅR

NÅ HAR VI DET STØRSTE UTVALGET I:

Staller, krybbefigurer, madonnastatuer, ikoner, kors, krusifikser, rosenkranser og meget mere fra Frankrike, Italia, Tyskland og Norge.

KALENDERE:

Ikonkalendere, Madonnakalendere, Hummelkalendere, Orgelkalendere, Pauluskalendere — tysk og fransk, Mon Agenda, Steigerwaldkalendere.

PLATER:

Julemusikk fra hele verden, gregoriansk, ortodoks kirkemusikk, klassisk religiøs musikk og folkemusikk.

NYDELIGE JULEKORT MED KRISTNE MOTIVER

RØKELSE, RØKELSESKAR, TREKULL

MANGE SKJØNNE GAVEBØKER FOR VOKSNE OG BARN

KOM MENS UTVALGET ER STØRST!

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. (02) 20 72 48

*Redaksjonen ønsker
alle sine lesere
en gledelig jul!*

Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst

Med tre forretninger i sentrum.

Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

Menneskenes Frelser

Her er det biskopen av Roma, som taler! — Men, Gud være lovet, det er ikke med autoritet. Det er ikke hin augustinske pyramide-toppfigur, som fastslår at NU er det slik! — Her er det mennesket, medmennesket, som taler til medmennesket. Eller i hvert fall forsøker å gjøre det. — Her er det, hvis man ser godt etter, pastor Wojtyla, som taler til både Olsen og Jensen; hverken mer eller mindre. —

Og dog! — Det er i det minste et forsøk på å sette mennesker i forbindelse med hverandre, et forsøk på å forklare, at Jesus Kristus MÅ være det sentrale i det moderne menneskes liv, for at det moderne menneske trass i stress og dårskap må kunne finne seg selv.

Pave Johannes Paulus II har utsendt sin første rundskrivelse til alle verdens folk. Den er ikke det spor in-

teressant, hvis man flyr fort gjennom den, og nå ja, så anmelder han den i dette eller et annet tidsskrift etter en eller annen mer eller mindre passende klisje. Det er nødvendig å gå i dybden med denne skrivelse! — Det er en skrivelse til hele verden, som roper på forståelse av hele Kristus-mysteriet. — Det er et rop til verden om, at mennesket *ikke* tidligere har forstått, at det som vi kaller mysterium egentlig *ikke* er spor annet enn det *helt* fantastiske *nærvær!* — Her er det et forsøk på å forklare, at *Gud er solidarisk* med sine skapninger, her er det hjertets varme, som taler, om enn famlende!

Johannes Paulus II er Kristus-sentrert! — Gjennom hele hans rundskrivelse peker han på Jesus Kristus, som det sentrale i verden, og *det* kan ikke gjentas for ofte.

Han innleder sitt budskap til den moderne verden med å peke på det store ansvar, som pavestolen har overfor den hellige alminnelige kirke, både historisk og menneskelig. Han peker på, hvilken voldsom påkjenning biskopen av Roma må kjenne overfor både fortiden og fremtiden —, og at det i virkeligheten er tale om å ta opp en arv fra forgjengerne. Han snakker om den dype avhengighet han kjenner seg stillet overfor, når han tenker på både Johannes XXIII og Paulus VI, men ikke minst overfor «brobyggeren», Johannes Paulus I, som bare ved sitt nærvær pekte på historiens kontinuitet.

Dernest går han rett på sak! I en rekke punkter peker han på og forsøker å forklare selve Kristus-mysteriet. Det lykkes ikke særlig bra! — Det er neppe tvil om, at Johannes Paulus II har de beste intensjoner, men det er nesten en umenneskelig oppgave med jevne ord å trenge igjennom århundrers tvilsomme formuleringer og omskrivninger og forklaringer. Det er en umenneskelig oppgave, biskopen av Roma har påtatt seg,

(Forts. s. 13)

VÅPENKAPPLØPET I LØGNENS TEGN

Efter femten års arbeid er *Sovjetunionen* nå i ferd med å bli U.S.A.'s likeverdige motstander når det gjelder taktiske og strategiske atomvåpen. Nøyaktig når dette historisk nye skjer kan diskuteres, men tendensen er klar. Det er svært ulike observatører enige om.

Men hva skal Sovjet bruke denne nye stillingen til? Selvforsvar? Verdensherredømme? Eller likeverdighet for likeverdighetens skyld?

«At Sovjet er en trussel er den største løgnen i våpenkappløpet», hevder *Richard Barnet*, grunnleggeren av instituttet for politiske studier i *Washington D.C. i U.S.A.* «Bak hver krig ligger det en stor løgn. Virkeligheten er altfor flertydig og sammensatt til at det er mulig å mobilisere til krig i dag. Derfor må sakene gjøres «klarere enn sannheten» skriver *Barnet* i kirke magasinet *Sojourners*.

Richard Barnet legger ikke skjul på at *Sovjet* militært sett utgjør en trussel mot *U.S.A.* og at landet i alle fall siden 1964 har satset målbevisst for å ta igjen amerikanernes forsprang i våpenenes antall og kvalitet. Men han går hardt ut mot «den store løgnen» som amerikanske militære og politikere jevnlig har brukt for å skaffe støtte for nye fremskritt på våpenområdet. Kjerne i løgnen er at rus-

serne ønsker verdensherredømmet og ikke går av veien for noe — selv ikke atomkrig — for å skaffe seg det. Straks overlegenheten i våpen er et faktum, har russerne muligheten til å diktere overgivelse.

Barnet har selv denne forklaringen på den sovjetiske oppbyggingen: «Russerne bygger for å nå igjen de andre. Hver eneste langdistanserakett i verden utenfor *Sovjetunionen* er siktet inn mot *Sovjet*. — I *Kina, England, Frankrike, U.S.A.* Sett fra *Kreml* går det raskt mot en amerikansk-tysk-japansk-kinesisk allianse, en samling av *Sovjets* historiske fiender.»

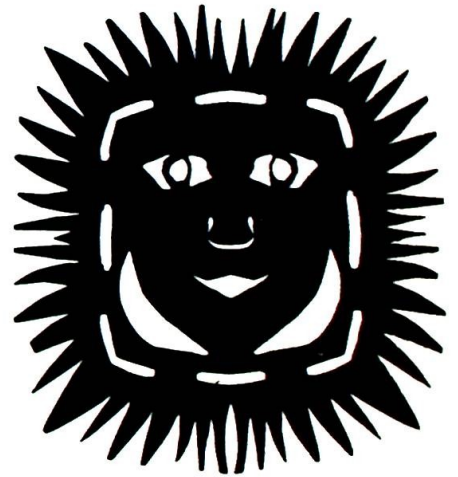
På en slik bakgrunn å være besatt av frykten for den russiske trussel er «å være blindet av hat.» Hevder *Richard Barnet*: «Hver gang . . . *U.S.A.* sier at vi er klare til atomkrig for å hindre sovjetlederne i å gjøre noe vi ikke liker, har trusselen om å gjenskepe hundre *Auchswitz*-leire kommet i vårt navn. Ingenting er verd verdens ødeleggelse eller utraderingen av *Sovjet*. Eller *Minsk* for den saks skyld. Det er god grunn til å tro at russerne ser det på samme måte.»

«Det bibelske budet om å elske hverandre hviler ikke på det at folk er elskverdige i menneskelig forstand. Mysteriet om den kristne kjærligheten henger sammen med at det å elske

FRA KRIG
OG
UFRED

VI BER DEG:
SKÅN
OSS
O HERRE!

det er vanskelig — det er hardt nok å elske mennesker enkeltvis og langt verre å elske dem i millioner. Likevel er kjærlighetsbudet umulig å komme utenom fordi skapningen ikke kan bestå uten det», skriver *Richard Barnet* i *Sojourners*.

Vår Kirke

En historie fra gamle dager

Ude stormed og sneed det. Julen var nær. Hvormegen kjærlighed og glæde gjemmer ikke dette ene ord i sig! Hvor længselsfuldt imødesees ikke denne deilige fest af baade gammel og ung! Hele to dage var der endnu igjen til den store aften, og børnene sang glædestraalende:

«Endnu to gange mor os vækker, førend hun julebordet dækker!»

Der gik en dame, iført en kostbar pels, med sin lille søn over markedspladsen for endnu selv at besørge nogen juleindkjøb og se på den travle færdsel. Den lille Theo hopped af glæde ved siden af sin mor og pludred i et væk om alt, hva han så og gjerne ønsket sig. Hans lange brev til Jesusbarnet var da vel kommet rigtigt frem? — — Det var frygtelig koldt, og sneen laa høi og hvid paa alle hus-tagene, som om den vilde dække varmt og blødt over menneskene derinde, forat de ikke skulde fryse.

Den rige dame standsed foran en af de mange markedsboder, hvor der

solgtes alle slags bagervarer. Fruen kjøbte foruden meget andet godt baade pebernødder og honningkager. Hun vilde netop til at gå videre, da en liden fattig gut, som bar en hel mængde sprællemænd,, gik forbi med sin mor. Da han fik se alle de lækre sager, de store røde hjerter og alle de deilige honningkager og pebernødder, raabte han: «Mor se paa de deilige kagerne der! aa lad mig ogsaa faa saadan et stykke honningkage!» — «Nei,» sa den fatige kone, hvis magre skikkelse saa ud til at være svært medtat af sult og elendighed, «det er bare for rige folk!» I det samme sendte hun den lille Theo og hans mor et ondt blik og trak sin lille gut med sig. «Mamma,» sa Theo, «hørte du, hvad gutten bad sin mor om? Vil du ikke kjøbe nogen saadanne kager til ham, jeg behøver ikke at faa saa mange; den stakkars lille gutten vilde bli saa glad. Se, mamma, derover stiller de op en udsalgssbod, lad os gaa over til dem.» Den fromme mor glædet sig meget over sit barns gode hjerte og kjøbte flere honningkager og en masse pebernødder og kagehjerter, som lille Theo med straalende øine tog i besiddelse. Derefter gik begge to hen til det lille bord, hvor en osende lampe oplyste en stor flok tre øres

lam, omringet af lystige sprellemænd. Bagved bordet stod den fattige kone, varmed sine stivfrosne hænder ved den lille lampe. Hendes lille Henrik tripped frem og tilbage foran bordet og raabte: «Tre øres lam! — Køb tre øres lam og prellemænd!» —

Den stakkars lille gut frøs meget, for han var daarlig klædt. Høit på himlen seilet månen som en sølvbaad over byen. Nu nærmede den rige frue og hendes gut sig udsalgssbordet, og Theo rakte de saa ivrig efterlængdede deiligheder til den lille frofrosne fyr, mens den venlige dame så til hans mor: «Saadanne gode ting er ikke bare for rige folk, som De sa, fordi Jesusbarnet er ligesaa vel kommet til jorden for de fattige som for de rige. Han var jo selv fattig, da han blev født i Bethlehem, og hans hellige moder havde ikke saa meget som en vugge at lægge ham i, men maatte laane den krybbe, som fandtes i stalden.»

— Da der ikke var mange folk i nærheden, gav den fattige kone sine taarer frit løb og klaget sin nød for den saa hjertelige og deltagende frue. Hjemme havde hun endnu to lidt større børn, som riktignok nu i juleugen fortjente lidt, idet de forfærdigede smaa lam og sprellemænd, som hun

burde have det lidt godt og hyggelig. Af den grund lar jeg netop gjøre storvask lige før julen, om det netop ikke er saa heldig paa grund af forberedelserne til helgen.»

Næste dag indfandt sig i det fine hjem en svagelig udseende kone, som bar en stor kurv. Hendes lille gut, som fulgte med maatte vente nede i kjøkkenet. Her blev hun venlig modtaget af fruene, som bad hende sidde ned, medens hun selv pakked kurven fuld af alle slags gode og nyttige ting. Kokkepigen maatte hente lille Henrik op fra trappen nede i gangen, og han og hans mor blev trakteret med varm kaffe og julebakelse. — De saa, hvorledes den gode dame pakked varme klædningstykker, som Theo havde aflagt, ned i kurven. Et par gode støvler som saa ud til at passe til Henrik, fulgte ogsaa med. Nu behøved han ikke længer at gaa og fryse af mangel paa varme klær. Den snille frue glemte ingenting. Nye skrivebøger og legetøi blev ogsaa lagt i kurven. For den svage kone indeholdt den en hel del styrkende næringsmidler, desuden kaffe, sukker, et stort stykke suppekjød, flere nylavede pølser og dertil en stor deilig julekage.

Den lykkelige mor takked med rørt hjerte sin velgjørerinde og ønsked hende til gjengjæld den nyfødte frelsers bedste velsignelse.

Hvor tung kurven var, da de to bar den hjemover! Det var godt, at Henrik var kommet med, saa kunne han nu hjælpe til med at bære den.

Da de kom hjem til sin fattige bolig, tog moderen ud alt, hvad den vidunderlige kurv indeholdt, og Lillegut havde faaet ganske røde kinder af bare glæde. Den ene overraskelse fulgte paa den anden, for de vidste jo paa langt nær ikke alt, hva den hjertegode frue havde pakket i kurven.

Saa tændte moderen en lystig ild og satte kjedelen over, forat de to børn som i sin tur var gaate ud for at sælge, skulde finde stuen varm og hyggelig, til de kom hjem, og faa lidt varmt at drikke. Det var jo juleaften, den hellige aften, paa hvilken alle snille børn er saa glade. Lille Henrik gik fra tid til anden bort til vinduet

for at se, om ikke hans søskende snart vilde komme. Endelig fik han øje paa to mørke skikkelser med blindlanterner foran sig. De stampede sneen af sig udenfor og stod et øieblik efter i kjøkkenet.

«Vi har solgt alt!» raabte de. Nu var der stor glæde i det lille hjem, og moderen sa med synlig rørelse: «Lad os nu takke Gud af hele vort hjerte, for vi har modtaget meget godt af Ham i dag, og julefesten er ogsaa for os fattige folk.» Saa knæled de alle ned og bad en inderlig takkebøn til Gud, idet en juleengel fløi stille og usynlig gennem rummet.

Julenummeret St. Olaf, 1909.

og den mindste af børnene stod og solgte paa julemarkedet. Ellers tjente hun livsophold til sig og sine børn ved at vaske for folk. Men da ingen familjer lod vaske hverken i juleugen eller i nytårsugen, saa vilde hun og hendes børn være udsat for at sulte og lide nød paa de høie festdage, paa hvilke rige folk gjør sig til gode med saa mange udsøgte ting. Hendes mand var død juletidens sidste aar, og saaledes var det meget bedrøvelige minder, som vakt hos hende nu, da julefesten nærmet sig. Og saa graat hun endda mere, den stakkers bedrøvede enke, mens de to smaa gutter pratet fornøiet om alt, hvad de saa omkring sig.

Den hjertengode frue rakte inderligt deltagende haanden til den fattige kone og bad hende komme op til sig næste dag med den største kurv, hun havde; derefter gik hun bort med sin lille gut fordypet i tanker. — Fra denne tid indrettede hun det saa, at der altid var storvask hos hende i jule- eller nytårsugen: Stivning og strygning blev nu besørget efter helgen. — Alle hendes bekendte forundred sig derover og spurgte hende om grunden dertil. Den gode frue gav da følgende svar: «De stakkars vaskekoner maa jo have noget at leve af hver dag, og naar de ikke har nogen fortjeneste i denne tid, saa er nød og elendighed tilhuse hos dem paa de høie festdage, paa hvilke de ogsaa

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

**Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge**

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

Retrospektivt!

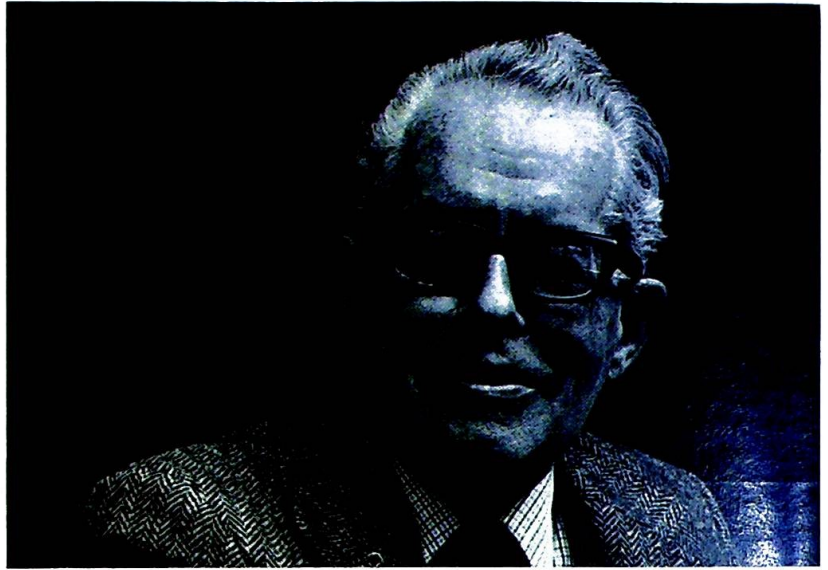
Den skrivende pater er igjen på krigsstien. Denne gang har han ikke skrevet en bok, nys undfangen par inspiration! KRISTEN I ET TIDSKIFTE er snarere en Rieber-Mohn'sk antologi over tidligere bedrifter uti det edle journalistiske yrke. Det er en samling av avis- og tidskriftsartikler, som før har vært offentliggjort i forskjellige skandinaviske pressorganer.

Så kan man naturligvis spørre, jamen hva skal vi så med gammel journalistikk? Dertil er å si, at for det første, så er selv gamle ting nye for de, som ikke har lest dem, for det annet skal det sterkt understrekes, at når man sier Rieber-Mohn, sier man kvalitet!

Den Rieber-Mohn'ske kvalitet er av en slik karakter, at den ikke bør være forbeholdt lesere av diverse aviser og andre formidlingsorganer, men må formidles til en krets av lesere, som man umiddelbart ikke når på vanlig journalistisk vis.

Nu er pater Rieber-Mohn så tilstrekkelig kjent, at noen særlig presentasjon ikke er nødvendig. Man kjenner hans stil, hans erfaringsområder, hans bakgrunn og stort sett også de steder, han vanligvis forsøker å sette fingeren på; men det er jo nettopp dette, som er så fruktbart, og som må bringes dit hvor de ikke er. Originaliteten trenges jo sårt på disse breddegrader, og her er det, at den gode pater har sin styrke.

Rieber-Mohn har gått i en god jour-

nalist-skole, hvor den nu enn finnes, han har gjennom årene lært presis som en ørn å fange nettopp den situasjon, ide eller tanke, som har vært opp i tiden og omformet den, eltet den og servert den på leserens bord på en måte, som i ordenes beste forstand, har fått den våkne mottaker stemt til ettertanke i tidens virvar av problemer og årsaker og ikke minst forklaringer.

I nærværende bok trekker det beste frem hos Halvard Rieber-Mohn. Han gjør leseren oppmerksom på, at nå befinner man seg ikke lengere i århundrets midte, men dagen er ved å gå på held. La oss da oppsummere og ta stilling til det vesentlige: har vi egentlig blitt klokere? — Befinner vi oss ikke i nøyaktig det samme hav av fenomener og tankekryssinger, som vi alltid har gjort og er vårt forhold til medmennesket i hverdagen og de nære omgivelser blitt noe synderlig forandret. Forfatteren gir vel intet svar på dette, som den gode og JOURNALISTISKE innrettede JOURNALIST han

er, så nøyes han vel bare med å antyde, at mennesket er satt i hverdagen og må betraktes ut i fra hverdagen.

Men mennesket er nu så mangt og meget, også ut i fra Rieber-Mohn's analyse, og det der i særlig grad har interessert Rieber-Mohn gjennom årene er forholdet mellom det kristne og det menneskelige. Man fristes i mangt og meget til å si om den gode pater, selvom man jo nok tar munnen lovlig full her; at Halvard Rieber-Mohn minner sterkt om hin danske ånds fyrste fra et tidligere århundre, som med basunens tordenskill forkyndte: «Menneske først og kristen så». — Det skulle heller ikke være leserne helt ubekjent, at Rieber-Mohn ved en enkelt anledning har anvendt dette åndsbrøl, som etikett på en av sine bøker. — For det er vel dette, som er noe sentralt, ved Rieber-Mohn og hans journalistiske virksomhet at han peker på, at det å være kristen, og å være kristen til enhver tid, har noe å gjøre først og fremst med å være menneske; og det har dernest noe å gjøre med å være menneske i forhold til andre mennesker og til de menneskelige fenomener, som skaper den menneskelige situasjon.

Kristen i et tidskifte er en meget interessant antologi av journalistiske tanker i og gjennom tiden. Det er

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Pf. 11 220 - Fredrikstad

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

mennesket i verden og den kristnes forhold til det sett på bakgrunn av en tidsalder, som er ved å gå på held denne bok dreier seg om. Det er stoff, som er verd å skifte bekjentskap med; det er en tankegang, som man ikke kommer utenom, hvis man ønsker å ta stilling til problemet mennesket i hverdagen, hva enten det så anskues ut i fra kristne eller ikke kristne vurderinger.

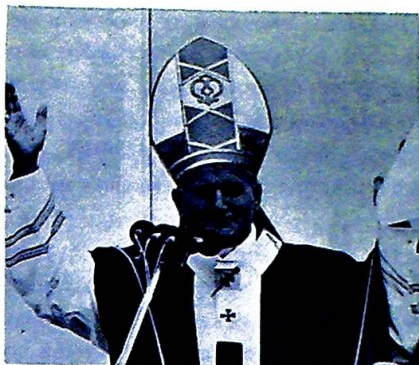
Og så er tonen jo til å holde ut. Det er jo både innhold, form og tankevurderinger. Det er ikke et «floskelsprog», det er stoff, som er «tenkt» og derfor kan være gjenstand for diskusjon, og Gud være lovet for det!

Men så er der jo også det negative, for selv ikke gullet finnes uten slagger. Det er vel riktig, at mennesket befinner seg på grensen til et tidskifte, og vi alle er mere eller mindre trette av all den erfaring, som vi som mennesker i tidens løp blir belastet med, men nu skal man jo også passe seg et lite grann. Rieber-Mohn har stil. Det er simpelthen nødvendig for gjenkjendelsens skyld å skape seg en mer eller mindre ugjennomskuelig «image»; og la så det være sagt i all vennskapelighet den Rieber-Mohn'ske stil klinger som gull i velsmurte ører og er sterkt i familie med hin førnevnte danske åndsfyrstes, selvom tydelige forskjeller selvfølgelig heller ikke lar seg skjule. Nok norsk av fødsel og av legning, så dog så fremmed og umiskjennelig kontinental, men vær nu forsiktig! — Stil kan bli maner! — Selv om man har gull i munn er det ikke alltid sikkert at det flyter. Det er en svak antydning, og dette kan være farlig for den allstedsnærstående betrakter og ikke minst for den *dyktige* journalist.

Kristen i et Tidskifte er en samling av Halvard Rieber Mohn's beste arbeider gjennom en del år. Det er en god julegave, hvis man ikke allerede har forsynt seg med denslags.

Svend Aage Rasmussen.

Halvard Rieber-Mohn,
Kristen i et Tidskifte,
154 sider,
Ansgar Forlag, 1979, kr. 45.

Menneskenes

(Forts. fra side 8)

fordi han er for uerfaren i selve «metie'en». — Han har vært i pavefaget alt for kort tid til å kunne skjule til både høyre og venstre og samtidig finne frem til en forklaring, som tilfredsstillende hele verden og gir hans tanker et eksakt personlig preg. Det er ingen tvil om, at Johannes Paulus II vil bli svært omstridt på grunn av dette skrift, for hva er egentlig meningen, vil verden spørre? Det Paven taler om, er svært uforståelig for det moderne menneske. MAN kjenner ikke Jesus Kristus. MAN forstår ikke dybden av frelsens mysterium, ei heller vet man noe om, hva frelsesmysteriet i virkeligheten innebærer! —

Det som er i veien med dette her er at man omgir seg med formuleringer og uttrykk og tonefall, som faktisk meget få i dag begriper noe av. Johannes Paulus II har sikkert de beste intensjoner, det fremgår i høy grad av tonene mellom linjene, men hvis hans skrivelse skal nå ut til all verdens folk, som de gamle romere sa det, så når den i hvert fall ikke særlig langt på den måte som den er formulert her!

Paven taler den intellektuelles språk; og hva kan han annet? — Men det blir så sannelig ikke bedre av, at han inntil dags dato omgir de pavelege encyklicae med de tradisjonelle

former. Punkt 1, punkt 2, punkt 3, og så diverse underpunkter. Det er Roma anno 1453! — Det er sprog og form, som er den moderne verden totalt fremmed. Selv om vi i data-tidsalderen taler i mere eller mindre logiske former, så sier dette her oss snarere, at det er mennesker, som befinner seg i oldtiden, som har vært fedre til denne rundskrivelse. — VI BEGJÆRER Å SE JESUS! — Det er bibelens tale, og det må være et krav til kirkens ledelse, at man kaster alt det bort, som hindrer medmennesket i å se frelseren. —

Kjære Pave Wojtyla! — Du forkynner Jesus Kristus, det er klart nok, men for fremtiden, tal Roma midt imot! — Si da det du mener, og si det på en måte, så vi dine medbrødre i den menneskelige familie umiddelbart kan begripe, hva det er du har på hjerte: så vi flokkes om din forkynnelse, fordi den er sann, fordi den er god, fordi den er gledens budskap. — Det var vel egentlig *det*, som du ville si med denne encyklica; for at det er god vilje bak alle de stive floskler, som selv en dyktig oversetter har hatt vanskeligheter med, det er det ingen tvil om.

Verden lytter, når paven taler, men forstår den også hans gylne ord tro?

Svend Aage Rasmussen.

Johannes Paulus II,
Menneskenes Frelser.
64 sider. Kr. 28.
St. Olav Forlag.

MALERMESTER
utfører allslags maler- og tapetserarbeider
Georg og Otto Foerster
Tlf. 21 69 06

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Leppen - Bryggen 5 - Telefon (05) 21 14 82

BERGEN

Kollektivt ansvar . . .

(Forts. fra side 6)

skar oss i hjertet å måtte forlate dem.

Mange barn får ikke gå på skolen fordi de må arbeide. Barn ned til 5—6 års-alderen arbeider på rismarkene. Noen springer rundt med en liten bror eller ei søster på hofta. På markeds-plassen sitter 10—12 år gamle gutter og baker chapati (lomper og korn) dagen lang. Tynne og underernærte barn møter vi overalt. De har ikke mye å stå imot med om det inntreffer flom eller tørke — eller om de får en infeksjon. Helsestellet er mangelfullt — om det fins noe. Jeg bærer på minnet om en liten gutt med en forbrent fot og ei lita jente med heile handa og underarmen i et eneste brannså. Hva skjer når ikke en tilfeldig gjest med salve og bandasjer er der noen dager og kan stille dem?

Menneskelighet og rettferdighet

Vi kan dra fra land til land og oppleve den samme nøden. Lokale forhold kan variere. Graden av fattigdom kan være forskjellig. Årsakene kan være

ulike, men over alt står vi overfor det samme problemet: *Urettferdig fordeling av verdens goder. Det er nok til alle, men det er feil fordeling. Det er muligheter til å rette på dette, men det vil kreve en veldig innsats av oss alle.*

Det skulle ikke være slik at barn må dø av sult og mangel på livsnødvendigheter. Det er ei anklage mot oss voksne at de gjør det. Foreldre må bli mer solidariske og se sitt kollektive ansvar for barnas oppvekstvilkår. Alle voksne skulle betrakte seg som medansvarlige. Alle som har makt og myndighet skulle bruke den til beste for de underprivilegerte. Vi må glemme våre små uenigheter og samles om det aller viktigste — det Dom Helder Camara kaller «å menneskeliggjøre mennesket».

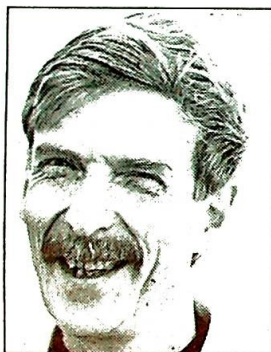
(Kvekeren)

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØGARDEN - BERGEN

Åge Rønning

Usynlige tråder

«Et mysterium at hans fortellerkunst er forblitt en hemmelighet vel bevart for den største del av det romanlesende publikum.» *Knut Faldbakken, Dagbladet*

«Lystelig lesning... Et puff av glede. Han er i det hele tatt anderledes.» *Eilif Straume, Aftenposten*

«Han er noe helt for seg selv.» *Jo Ørjasæter, Nationen*

Innb. 76.00

GYLDENDAL NORSK FORLAG
Bokhandelen har boken

278

Allslags snekkerarbeid utføres REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

ØVRE SLOTTSGATE 8, OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

Og han har bodd blant menneskene! . . .

(Forts. fra side 3)

ved syndefaldet så forkomne, at selv det minste grann av Guds-*likhet* er forsvunnet. Vi har bare et håp: Å lytte, om ikke Gud skulle sende oss en trøstefull tanke. Avstanden mellom Gud og oss er så enorm, så uoverstigelig, at ingen kontakt kan tenkes mellom Gud og oss — unntagen en eneste: Et *Ord* han har sendt oss med Jesus. Og dette *Ord* er det eneste, der binder Gud og oss sammen.

Nu lar vi oss heller belære av den gale «teolog» Johannes enn av alle de moderne til sammen. Og han svarer disse mennesker, som han svarer mysteriebøkene: at det *er* noe riktig i deres ide, men at den må *korrigeres*. — Den er sannhet, men ikke hele sannheten.

Johannes gir dem rett i det meste av det første, og også i, at det er *ordet*, der forbinder Gud og oss syndere; men han ser dem, at de glemmer en sak: At *ORDET ble KJØTT!* Den ulegemlige Gud, idet «lys» og «liv», har (om jeg så må si det) *materialisert seg* — de gudlærde sier *inkarnert seg*, og det er presis det som betyr «å bli kjøtt» (og kjøtt betyr jo på bibelsk språk mennesker).

Denne Guds inkarnasjon, Guds materialisasjon, «*Menneskevordelsen*» løser hele problemet. Den *er* skjedd, sier evangelisten: ordet *er* blitt kjøtt — altså *må* det i «kjøtt» i mennesket være noe, Gud kan forbinne seg med; Gud kan ikke bli sten eller dyr, men bare *menneske*. Hvorfor? Fordi der i mennesket skapt av Gud og i Guds lignelse og bilde *trass* i syndefaldet altså dog er noe felles med Gud tilbake, noe han i inkarnasjonen kan forene med sin guddomsnatur.

Det er det, der gir oss lov til å slutte fra menneske til Gud og til å behandle Gud, som man behandler den, man elsker høyest med bønn og bot og gaver og offer og tjenester og fortrolighet og tillit og tiltro . . . Guds sønn kunne ikke ha lært oss å si *Fader Vår* til Gud, hvis alt menneskelig

var totalt fordervet, men bare hvis en sammenligning er mulig.

Og fordi ordet «logos» ble kjøtt, materialiserte seg som menneske er hele religionen blitt *håndgrikelig*. Fordi ordet ble kjøtt, tror vi, at Jesus fra Nazareth, i hvem det ble kjøtt, kan forvandle vann til vin og vaske synd av i vann; at han kan mangfoldiggjøre et par brød til tusener av mennesker og at han kan bespise millioner og milliarder med sitt kjøtt, som ble brød og leske dem med sitt blod, som ble til vin; at han hadde lov til å si «Vær frimodig, dine synder er deg forladt» og han kan gi den rett til sine tjenere. At når han taler ufeilbarlig på sin fars vegne, kan han gi sin statholder lov å gjøre det samme på sine vegne. At når han ba til Gud med sine alminnelige menneskeord, kan også vi be, skjønt vi godt vet, at menneskeord bare dekker som brøken overfor millionen. At når han forteller lignelser om det usynlige åndelige rike med deig, fiskegarn og korn og en mann med to sønner og et frø og en bonde, og når han sammenligner den ubegriperlige Gud med en far — så tør vi tenke ut i fra *den* verden vi kjenner til *den* verden, han vil lære oss å kjenne.

Og når han vil ha et rike, så får han et rike, som kan måles og telles, skjønt det er inni oss. Når han dyrker i tempel og ved offeralter og synger Davids salmer og følger Israels liturgi fra sin åttende dag til de drev ham ut av templet, så tør vi også kle vår dyrkelse «i ånd og sannhet» i tempelform og spenne alle våre sanser og alle våre kunster for Guds triumfvogn.

Når Gud kan bli menneske, har vi lov til å innstille oss menneskelig overfor Gud og tro, at han blir glad for gavene, forsones ved bot og æres ved høvisk dyrkelse. Og selvom, der kleber skrøpelig og skavank ved alt, hva vi gjør, tør vi tro at Gud ikke regner oss til last, hva vår vilje ikke

blir var. Og bare regner oss det grovt til last, når vi bevisst vender vår vilje til mørkets fyrste.

Når Gud kan bli menneske — i «ordet», som ble kjøtt — kan også mennesket bli Gud, å forstå med den innskrenkning, som apostlen Petrus mener, når han sier, at ved Jesu komme og hans frelse fikk vi del i «hans guddoms natur».

Og når Gud materialiserer seg, kan det ikke undre, at nåden også kan knyttes til håndgrikelige ting: til vann, ord, olje og brød og vin . . . og at, selvom hans rike er inni oss, er det dog synlig som en hjord og dets øverste håndgrikelige som en hyrde.

Vil noen forstå katolisisme, må han ikke bli ved det håndgrikelige, men spørre, hvordan og med hva hjemmel vi tror, at det uhåndgrikelige kan bli håndgrikelig. Og vi vil da føre ham til vår tros dypeste mysterium, til inkarnasjonen, og si: *fordi* ordet ble kjøtt, kan Guds tanker bli *dogmer*, hans vilje *bud*, hans nåde *sakramenter* hans rike *en kirke* og hans statholder *en pave*.

Og så har vi blott tilbake å gjøre et eneste — det vi gjorde hver gang Romerkirkens hyppigst leste tekst, prologen til Johannesevangeliet en gang lestes som avslutning på den hellige messe:

Å knele undrende og tilbedende ned, når evangeliet sier oss, *at ordet ble kjøtt og har bodd i blandt oss!*

(Bearbeidet)

FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

HERREN KALLER!

ST. OLAVS DOMKIRKE, Akersveien 1

Trsdag 20. des.: Kl. 19.00: Botsandakt. Etterpå anledning til skriftemål.

Lørdag 22. des.: Kl. 17.00—19.00: Anledning til skriftemål.

Mandag 24. des. Julaften: Kl. 24.00: Midnattsmesse ved biskop J. W. Gran.

Tirsdag 25. des. 1. juledag:

Kl. 9.30: Messe.

Kl. 11.00: Høymesse. Biskopen preker.

Kl. 19.00: Engelsk messe med engelske julesanger.

Onsdag 26. des. 2. juledag: Kl. 11.00: Sangmesse..

Mandag 31. des. Nyttårsaften:

Kl. 18.00: Takke-gudstjeneste med «Te Deum» og sakramental velsignelse. Biskop J. W. Gran forretter.

Tirsdag 1. jan. Nyttårsdag: Kl. 11.00: Sangmesse.

ST. HALLVARD SOKNEPRESTEMBETE, Enerhauggt. 4

23. des. 4. Adventsøndag: Kl. 11.00: Høymesse med botsliturgi og anledning til skrifte.

24. des. Julaften: Kl. 14.00: Barnegudstjeneste. Sang ved St. Hallvardsguttene. Kollekt til inntekt for Moder Teresas arbeid.

Kl. 23.00 (merk tiden): Midnattsmesse.

25. des. 1. juledag: Kl. 9.30 (merk tiden): Fromesse i St. Elisabets kapell på Nordstrand.

Kl. 11.00: Høymesse i kirken. (Ingen andre gudstjenester.)

26. des. 2. juledag: Kl. 11.00: Messe.

31. des. Nyttårsaften: Kl. 18.00: Felles takkegudstjeneste for St. Olav og St. Hallvard's menigheter i St. Olavs kirke.

1. jan. Nyttårsdag: Kl. 11.00: Messe.

Messetider i ST. DOMINIUS for jul og nyttår

23. des. 4. søndag i advent:

Kl. 9.00: Messe.

Kl. 11.00: Høymesse.

Kl. 18.30: Messe.

24. des. Julaften: Kl. 16.00: Barnegudstjeneste.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

25. des.: Kl. 11.00: Høymesse. Merk:

Ingen andre messer 1. juledag.

26. des.: Kl. 11.00: St. Stefanos: Messe.

30. des.: Festen for Den hellige familie: Vanlige søndagsmessetider.

1. jan.: Festen for Maria, Guds mor: Messe kl. 11.00.

GREFSEN KAPELL, Glads vei 23

Mandag 24. des.: Kl. 24.00: Midnattsmesse.

1. Juledag: Kl. 9.00: Stille messe.

Kl. 11.00: Høymesse.

2. Juledag: Kl. 9.00: Stille messe.

1. Nyttårsdag: Kl. 9.00: Stille messe. Kl. 11.00: Høymesse.

VOR FRUE VILLAS KAPELL,

Ullernchausséen 52

Julaften: Kl. 24.00: Midnattsmesse.

1. Juledag: Kl. 10.00: Messe.

2. Juledag: Kl. 9.00: Messe.

MARIAKIRKEN, Nyveien 17, Stabekk

Julaften: Kl. 15.30: Barnegudstjeneste.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

1. Juledag: Ingen Fromesse.

Kl. 10.45: Høymesse.

Kl. 19.00: Aftenmesse (engelsk).

2. juledag: Eneste messe: Kl. 10.45.

1. nyttårsdag: Kl. 10.45: Høymesses.

LUNDEN KLOSTER, Øvre Lunden 5

Julaften: Kl. 12.30: Messe.

Kl. 18.00: Vesper.

Kl. 22.45: Matutin.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

1. Juledag: Kl. 11.00: Høymesse.

Kl. 18.30: Vesper.

2. Juledag: Kl. 10.00: Høymesse.

Kl. 18.40: Vesper.

Nyttårsaften: Kl. 24.00: Matutin.

Nyttårsdag: Kl. 11.00: Høymesse.

Kl. 18.15: Vesper.

ST. MICHAEL KIRKE, Hammerfest

Julaften: Kl. 24.00: Midnattsmesse (engelsk).

1. Juledag: Kl. 9.15: Høymesse.

Kl. 10.30 Høymesse (engelsk).

2. Juledag: Kl. 18.00: Messe i prestenes kapell.

1. nyttårsdag: Kl. 18.00: Messe i prestenes kapell.

ST. OLAVS KIRKE, Trondheim

24. des.: Kl. 24.00: Midnattsmesse.

25. des.: Kl. 11.00: Høymesse.

26. des.: Kl. 11.00: Høymesse.

24. des.: Kl. 14.30: Barnegudstjeneste. v/krybben.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

25. des.: Kl. 11.00 Høymesse.

26. des.: Kl. 11.00: Høymesse.

ST. ANSGAR KIRKE, Kristiansand S.

24. des.: Kl. 15.00: Familiegudstjeneste.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

L1. Jes. 9, 2—7.

L2. Tit. 2, 11—14.

Ev.. Lk. 2, 1—14.

25. des. 1. Juledag:

Kl. 11.00: Høymesse.

L1. Jes. 52, 7—10.

L2. Hebr. 1, 1—6.

Ev. Joh. 1, 1—8.

Leser: Sr. Kristin.

26. des.: 2. Juledag:

Kl. 11.00: Messe.

Den hl. Stefan, kirkens første martyr.

31. des.: Nyttårsaften: Kl. 19.00:

Takkegudstjeneste for året 79.

Innvieelse av St. Magnus kirke på Lillestrøm.

16. des.: Kl. 11.15 v/Jon W. Gran.

ST. MAGNUS KIRKE, Lillestrøm

Lørdag 22. des.: Kl. 17.00 — 19.00:

Anledning til skrifte (p. A. Fjeld).

Søndag 23. des.: Kl. 9.30: Ottemesse.

Kl. 11.15: Høymesse.

Mandag 24. des.: Kl. 16.00: Familie-messe.

Kl. 24.00: Midnattsmesse.

Tirsdag 25. des.: 1. juledag:

Ingen Ottemesse.

Kl. 11.15: Høymesse.

Onsdag 26. des.: 2. Juledag:

Kl. 11.15: Sangmesse.

Søndag 30. des.: Kl. 9.30: Ottemesse.

Kl. 11.15: Høymesse.

Tirsdag 1. jan.: Kl. 11.15: Sang-messe.

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen, ansv.

Gunnel Vallquist

Aage Hauken O.P.

Sidsel Skovsrud

Ester Mikalsen

Christian Boe Astrup

Ketil Ronessen

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.

Tlf. 032/53 373.

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16,

lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller gjennom postkontorene).

Kr. 70,— pr. år.

For halvår kr. 35,—.

Utlandet utenfor Skandinavia

kr. 80,— pr. år.

Annonser 10 dager før

utgivelsesdagen.

24 numre årlig.

Postgiro 24 46 780.